

PROGRAM RADA HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA U 2026. GODINI

Prijedlog

Organizirano djelovanje Hrvatskoga planinarskog saveza (HPS), planinarskih udruga i planinara temelji se na organiziranju i provedbi raznovrsnih izleta, tura, pohoda, ekspedicija, natjecanja, logora, škola, tečaja, vježbi, ispita, radionica, seminara, predavanja, sastanaka, istraživanja i drugih aktivnosti. Osnovu za organiziranje i provođenje svih vrsta aktivnosti čine brojni zakoni i podzakonski akti, Statut HPS-a te pravilnici, poslovnici i odluke tijela i komisija HPS-a kojima su uređena pitanja u vezi djelatnosti Saveza.

Članstvo HPS-a. U cilju poboljšavanja uvjeta za sigurno i ugodno kretanje i boravak članova u planinama HPS će kontinuirano prikupljati i zastupati stajališta planinarskih udruga članica HPS-a i pružati potporu njihovom radu. Udruge članice bit će ravnopravno uključene u donošenje svih vrsta odluka i realizaciju planiranih aktivnosti. Udrugama članicama pružat će se praktične informacije i upute za njihov rad, a nove udruge koje to zatraže i koje ispunjavaju uvjete propisane Statutom HPS odlukom Izvršnog odbora primat će se u članstvo Saveza. Članske iskaznice i članske markice za mladež, za seniore i za umirovljenike distribuirat će se prema potrebama udruga, uz primjenu Pravilnika o članskim iskaznicama i članskim markicama u HPS-u. U Uredu HPS-a vodit će se evidencija o brojnosti članstva po udrugama i skupinama članstva. U radu s članstvom posebno će se naglašavati teme vezane uz sigurnost kretanja i boravka u planinama.

Tijela i dužnosnici HPS-a provodit će svoje redovne zadaće i odlučivati o temama iz svoje nadležnosti sukladno Statutu HPS-a. Sjednice Skupštine, Izvršnog odbora i Nadzornog odbora održavat će se sukladno odredbama Statuta i poslovnika tih tijela, u terminima koje određuju predsjednici tih tijela, a prema potrebi o pojedinim temama odlučivat će se elektroničkim glasovanjem. Nadzorni odbor pratit će kontinuirano rad Izvršnog odbora, komisija, dužnosnika i zaposlenika HPS-a. U slučaju zaprimanja podnesaka o prekršajima časti i ugleda planinarske udruge Sud časti rješavat će pitanja iz svoje nadležnosti. U radu svih tijela poseban naglasak davat će se na poticanje aktivnosti koje doprinose unaprjeđenju planinarske infrastrukture i unošenju noviteta i poboljšica u sustavu planinarskog školovanja prema potrebama članstva.

Financijsko poslovanje provodit će se prema Financijskom planu, vodeći računa osobito o namjenskom korištenju sredstava u okvirima planiranih veličina. U slučaju potrebe nadležna tijela odlučit će o rebalansu Financijskog plana ili preraspodjeli sredstava. Prihodi će se ostvarivati od prodaje članskog materijala, gospodarskih djelatnosti (prodaja literature, iznajmljivanje nekretnina u vlasništvu Saveza), održavanja škola i tečaja te od donacija i projekata. Raspoloživa sredstva koristit će se osobito za ulaganje u planinarsku infrastrukturu i izvršenje svih programskih zadaća HPS-a. U poslovanju će se osobito voditi računa o primjeni Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Za obavljanje računovodstvenih poslova koristit će se usluge ovlaštenog knjigovodstvenog servisa.

Suradnja s državnim i javnim tijelima i drugim institucijama. Radi ostvarivanja ciljeva i interesa planinarske udruge surađivat će se s ministarstvima, njihovim dužnosnicima i službenicima, županijskim i gradskim upravama, javnim ustanovama za zaštitu prirode te drugim ustanovama na pitanjima povezanim s planinarskim djelatnostima. U kontaktima s državnim i javnim tijelima naglašavat će se važnost planinarske infrastrukture, napose putova i planinarskih objekata, koji ne služe samo planinarima, nego mnogo širem krugu posjetitelja, koji dolaze u planine radi zdravlja i rekreacije. U vezi s tim i drugim temama nastavit će se suradnja i kontakti s Ministarstvom sporta i turizma, Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije te javnim ustanovama koje upravljaju planinskim nacionalnim parkovima (Sjeverni Velebit, Risnjak i Paklenica) i parkovima prirode (Medvednica,

Papuk, Žumberak – Samoborsko gorje, Biokovo, Učka, Velebit, Dinara). S Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije surađivat će se i na pitanjima iz speleološke djelatnosti, a speleološka istraživanja i edukacija provodit će se u skladu s godišnjim dopuštenjima koje izdaje to ministarstvo, uz redovito prikupljanje podataka i izvješćivanje o provedenim istraživanjima i rezultatima. S Hrvatskim olimpijskim odborom (HOO) razmjenjivat će se informacije o sportskim organizacijskim pitanjima, te će se sudjelovati na sjednicama Skupštine HOO-a i Odbora neolimpijskih sportova. Suradivat će se također i s drugim ustanovama i udrugama. Prema potrebi sudjelovat će se u savjetovanjima o prijedlozima propisa kojima se uređuju djelatnosti od interesa za HPS, planinarske udruge i cjelokupno članstvo.

Međunarodna suradnja. HPS će nastaviti razvijati suradnju s međunarodnim asocijacijama i inozemnim planinarskim savezima. Predstavnici HPS-a zastupat će Savez na godišnjim skupštinama i drugim sastancima međunarodnih asocijacija u kojima je HPS član. Za potrebe međunarodnih projekata razmjenjivat će se podaci i iskustva o planinarskim objektima, putovima i penjalištima u Hrvatskoj te o drugim planinarskim temama te surađivati u analizi podataka i utvrđivanju zajedničkih stajališta i smjernica međunarodnih planinarskih udruženja. Nastavit će se vrlo razvijena i kvalitetna suradnja s Planinskom zvezom Slovenije (PZS) i drugim savezima iz zemalja u okruženju.

Središnje akcije. Dani hrvatskih planinara održat će se na Ravnom Vrdovu, uz domaćinstvo PD-a Sveti Jakov, Bitelić. Poziv na sudjelovanje i sve informacije uputit će se pravovremeno svim planinarskim udrugama članicama HPS-a. Odgovarajućim aktivnostima kojima se naglašava važnost i popularizira zaštita prirode obilježiti će također i Međunarodni dan planina 11. prosinca.

Izrada Strategije razvoja planinarstva u Hrvatskoj. Raspravom o izazovima planinarstva te usuglašavanjem o mogućim rješenjima izradit će se strategija razvoja hrvatskom planinarstva za iduće razdoblje. Strategija ima za cilj sagledavanje stanja i statusa planinarstva te definiranje smjernica i mjera za postizanje razvojnih ciljeva.

Informacije o planinarstvu i planinama pružat će se putem mrežne stranice HPS-a, objavama u časopisu Hrvatski planinar i u javnim medijima – u novinama, časopisima, radijskim i televizijskim programima te na internetskim portalima. Informacije o radu Saveza pružat će se također i na svim vrstama sastanaka, elektroničkom poštom i dopisima upućenima udrugama članicama HPS-a. Za komunikaciju s udrugama članicama koristit će se službene elektroničke adrese koje omogućavaju izravan protok informacija između udruge članica HPS-a i Saveza.

Ured HPS-a pružat će obavijesti o hrvatskim planinama, planinarstvu i logistici pojedinih tura, skrbiti se o pretplati na časopis Hrvatski planinar, kontaktirati s ustanovama i pravnim osobama izvan HPS-a, s udruženim članicama u vezi s članskim materijalom i ostalim pitanjima naše udruge, surađivati sa svim komisijama te voditi poslovanje planiranjem, nabavom i prodajom planinarske literature te ugovaranjem najma, sponzorstava i donacija. U Uredu HPS-a bit će po pristupačnim cijenama dostupne različite publikacije, uključujući vodiče, priručnike, beletristiku, dnevnike, zemljovide i druga izdanja.

Časopis Hrvatski planinar tiskat će se kao mjesečnik, u 10 brojeva i jednom dvobroju tijekom godine. Časopis će objavljivati putopise, izvješća i obavijesti iz rada planinarskih udruga te će se redovito distribuirati na adrese pretplatnika. Bibliografski podaci o objavljenim časopisima, člancima i ilustracijama objavljivat će se u računalnoj Bibliografiji Hrvatskog planinara na webu HPS-a, a časopisi iz prethodne godine bit će s odmakom od godinu dana objavljeni na webu HPS-a.

Stručna djelatnost u komisijama HPS-a. HPS u usporedbi s drugim nacionalnim sportskim savezima u Hrvatskoj ima veći broj raznovrsnih djelatnosti, koje se ostvaruju radom stručnih komisija. Komisije će pripremiti, organizirati i provesti raznovrsne akcije, pohode, logore, ekspedicije, natjecanja, susrete, škole, tečaje, seminare, vježbe, predavanja i radionice. U nastavku je sažet pregled glavnih aktivnosti koje će se provoditi u komisijama HPS-a.

Komisija za planinarske putove skrbiti će se o uređenju, obilježavanju i održavanju planinarskih putova u hrvatskim planinama. Komisija će provoditi tečaje za markaciste te voditi registar planinarskih putova, obilaznica i markacista. Aktivno surađujući s planinarskim udrugama i markacistima Komisija će pomagati u njihovom angažmanu na održavanju putova i signalizacije te u opremanju kontrolnih točaka planinarskih obilaznica. Komisija će također brinuti o Hrvatskoj planinarskoj obilaznici, Velebitskom planinarskom putu, Planinarskoj obilaznici Dinara te planinarima koji ispune uvjete obilaska izdavati zaslužena priznanja. Poseban naglasak bit će stavljen i na osposobljavanje i usavršavanje instruktorskog kadra za rad na tečajima za markaciste.

Komisija za vodiče usklađivat će rad planinarskih vodiča u planinarskim udrugama članicama HPS-a. U cilju podizanja razine sigurnosti pri kretanju i boravku planinara u hrvatskim planinama Komisija će provoditi tečaje, ispite i vježbe za vodiče HPS-a. Rad Vodičke službe HPS-a organizirat će se posredstvom stanica planinarskih vodiča te kroz rad radnih skupina i povjerenika za školovanje, licenciranje, koordinaciju rada stanica, projekte te za vođenje osoba s invaliditetom. U cilju ispunjenja učestalo iskazivanih potreba članstva za odgovarajućim i lakše dostupnim školovanjem koje bi omogućilo sigurno vođenje po osiguranim planinarskim putovima i feratama te po ledenjačkim terenima, rad Vodičke službe usmjerit će se u smjeru uspostave i razrade odgovarajućih programa školovanja i dodatnom usavršavanju nastavnog kadra.

Komisija za alpinizam organizirat će i provoditi alpinističke uspone, logore i ekspedicije te usklađivati djelovanje alpinističkih klubova i odsjeka u planinarskim društvima. Komisija će organizirati i stručne seminare te se skrbiti o alpinističkom školovanju. Zajedno sa srodnim komisijama planinarskih saveza susjednih zemalja komisija organizirat će se regionalna i domaća natjecanja u lednom penjanju, a u okviru Komisije će djelovati i hrvatska ledno-penjačka reprezentacija. Poseban značaj i ciljana organizacijska i financijska potpora pružat će se projektima u klasičnom alpinizmu, sa ciljem unaprjeđenja kvalitete i razvoja potencijala perspektivnog alpinističkog kadra. Komisija će osobito voditi brigu o očuvanju i obnovi klasičnih smjerova te se skrbiti za cjelokupnu alpinističku baštinu u hrvatskim planinama koja je uspostavljena i razvijena djelovanjem prethodnih naraštaja alpinista u HPS-u.

Komisija za speleologiju organizirat će, usklađivati i provoditi speleološka istraživanja u Hrvatskoj i inozemstvu, usklađivati te unaprjeđivati speleološko školovanje te predstavljati hrvatsku speleologiju u domaćim i međunarodnim strukovnim udruženjima. Komisija će se aktivno skrbiti o prikupljanju i sistematiziranju svih vrsta podataka koji se prikupljaju u speleološkim istraživanjima te se angažirati u zaštiti krškog podzemlja.

Komisija za planinsko skijanje u suradnji s udrugama članicama HPS-a razvijet će uvjete za razvoj planinskog skijanja u Hrvatskoj te za zainteresirano članstvo provoditi škole planinskog skijanja.

Komisija za zaštitu planinske prirode poticati će i podupirati ekološke inicijative planinarskih udruga članica HPS-a te provoditi i sudjelovati u raznovrsnim ekološkim projektima i kampanjama kojima se širi svijest javnosti o važnosti zaštite planinske prirode. Komisija će organizirati tečaje za čuvare planinarske prirode te usmjeravati rad planinarskih udruga u zaštiti prirode. Osnaživat će se suradnja s javnim ustanovama i drugim institucijama koje se brinu o zaštiti planinske prirode te će se usmjeravati njihova pažnja na primjenu mjera zaštite, osobito onih koje se odnose na suzbijanje vožnje motornim vozilima po planinarskim stazama i druge štetne pojave i radnje u planinskoj prirodi.

Komisija za školovanje pružat će potporu planinarskim udrugama koje organiziraju i provode planinarske škole. U skladu s Pravilnikom o školovanju i programom odgovarajuće vrste škole Komisija registrirat će i verificirati dječje, opće i više planinarske škole te se skrbiti o izdavanju uvjerenja i diploma. Prepoznavajući i razumijevajući rastuće potrebe i očekivanja članstva za kvalitetno strukturiranim i izvedenim školovanjem, kroz rad Komisije za školovanje i njezinu interdisciplinarnu suradnju s drugim komisijama koje provode stručno školovanje u HPS-a ciljano će se ulagati u razvijanje i usavršavanje nastavnog kadra, uključujući osobito voditelje i izvoditelje općih planinarskih škola, sa ciljem da se organizacijskim iskoracima ostvari viša razina da škole može voditi i provoditi samo odgovarajuće educirani i licencirani nastavni kadar. U tu svrhu

organizirat će se stručni seminari i raditi na uspostavi funkcionalnog sustava licenciranja nastavnog osoblja. Uvođenjem noviteta u vidu dostupnog i funkcionalnog školovanja za sigurno kretanje po osiguranim planinarskim putovima i feratama te po ledenjačkim terenima, na stručnoj razini razradit će se programi i okupiti raspoloživ stručni kadar. Komisija će se također skrbiti o izradi i ažuriranju standardiziranih prezentacija za planinarske škole te izradi metodičkih priručnika za školovanje. Poseban naglasak stavit će se na nadzor provođenja škola u HPS-u i suzbijanja pojava koje nisu u skladu s pravilnicima, programima i ciljevima školovanja. Djelovanjem Radne skupine za djecu i mlade poticat će se planinarski rad s djecom i mladima te pružati podrška učiteljima, vodičima i drugim suradnicima u radu s najmlađim članstvom. Poseban naglasak u radu s najmlađima stavljat će se i dalje na zaštitu prava djece u skladu sa smjernicama Pravobranitelja za djecu i Hrvatskog olimpijskog odbora.

Komisija za planinarske objekte u suradnji s planinarskim udrugama koje njima neposredno upravljaju vodit će brigu o izgradnji, uređenju i održavanju planinarskih domova, kuća i skloništa. Na prijedlog Komisije pružat će se potpora udrugama kroz sufinanciranje obnove, uređenja i izgradnje planinarskih objekata iz sredstava HPS-a odnosno namjenski financirati nabavka materijala za najpotrebitije planinarske objekte. Komisija će također pomagati planinarskim udrugama u rješavanju svih vrsta pitanja vezanih uz upravljanje planinarskim objektima. Komisija će se također angažirati u provedbi projekata za unaprjeđenje planinarske infrastrukture.

Komisija za promidžbu i izdavačku djelatnost uređivat će i administrirati web stranice HPS-a te pripremati za izdavanje razne vrste planinarskih publikacija (knjige, vodiče, priručnike) kojima je HPS izdavač ili suizdavač. Komisija će također prikupljati, obrađivati i objavljivati podatke o planinarskim udrugama i njihovim većim akcijama te predstavljati planinarstvo i HPS u javnim medijima. Imajući u vidu sve veću važnost brzog i učinkovitog komuniciranja, radit će se na uspostavi i primjeni funkcionalnih protokola za obavješćivanje članstva i javnosti o planinarskim temama zavisno o njihovom značaju.

Komisija za priznanja prikupljat će i obrađivati zahtjeve za dodjelu priznanja HPS-a te odlučivati o dodjeli priznanja zaslužnim pojedincima i udrugama za njihov doprinos razvoju planinarstva. Priznanja će se dodjeljivati u skladu s kriterijima iz Pravilnika o dodjeli priznanja HPS-a. Nastavit će se primjenjivati i razvijati web HPS-a i računalne aplikacije HPS-a.

Komisija za povijest planinarstva prikupljat će, obrađivati, razvrstavati i arhivirati povijesnu građu o razvoju planinarstva i o radu HPS-a. Komisija će se skrbiti o alpinističkoj zbirci u Zavičajnom muzeju u Ogulinu te o drugim planinarskim muzejskim zbirkama te sudjelovati u pripremi izložbi i publikacija o razvoju i dosezima hrvatskog planinarstva.

Komisija za statutarnu, kadrovsku i normativnu djelatnost pružat će stručnu pomoć tijelima HPS-a u pripremi i donošenju pravilnika i drugih akata HPS-a. Po potrebi Komisija će također davati tumačenja i mišljenja te zastupati HPS u pravnim stvarima od interesa za planinarsku udrugu u Hrvatskoj.

Unutar Saveza radit će se osobito na razvijanju snažnije interdisciplinarnoj suradnje tijela, stručnih komisija, povjerenstava, odbora i radnih skupina, pogotovo u temama koje su usmjerene na unaprjeđenje sigurnosti planinarenja, školovanje članstva i promoviranje temeljnih vrijednosti organiziranog planinarstva.

Provođenjem i razvijanjem svih vrsta planinarskih djelatnosti nastojat će se postići daljnje unaprjeđenje statusa planinarstva i bolje uvažavanje planinarskih udruga u javnosti. Osobito će se voditi računa o primjeni propisanih i dogovorenih procedura i postupaka kojima se najbolje osigurava održivo, zakonito i transparentno djelovanje, a članstvo će se i dalje poticati na pružanje doprinosa organiziranom hrvatskom planinarstvu, poštivanje i njegovanje planinarskih načela i vrijednosti organiziranog planinarstva, te na redovito planinarenje.

Predsjednik HPS-a Darko Berljak